

HacÄ± Dursun Efendi'yle Ä°gili HatÄ±ra

Ä°zmir, 20. 4. 2003

Ä°smet Hoca!

Hep araÄ±yÄ±rÄ±yorsun, hep bir Ä±yeyler yazmak istiyorsun, sonraya hatÄ±ra kalsÄ±n. Bu vaziyette ikimize de Ä±ok rahmet okutacaksÄ±n. Hem bana hem kendine.

Zaten en gÄ±zel hizmeti kalem verir. Peygamberimiz KurÄ±nÄ± KerÄ±mÄ± hem ezberletmiÄ±, hem de yazdÄ±rmÄ±Ä±.

Siz de bÄ±tÄ±n olaylarÄ± yazÄ±yorsunuz maÄ±Allah.

Bak Ä°smet Hoca!

BaÄ±mdan geÄ±en bir olay var â€“bir hadise-:

Buradan gemiyle Ä°stanbulÄ± gittik. Efendi Hz.Ä±leri bizi AlsancakÄ±tan yola koydu. Yolda yememiz iÄ±n bize meyveler almÄ±Ä±. Ruhu Ä±Ä±d olsun.

Benim en bÄ±yÄ±k kazancÄ±m, mÄ±rÄ±didimin rÄ±zasÄ±nÄ± ve duasÄ±nÄ± almaktÄ±r. Himmetlerini Allah Ä±zerimizden eksik etmesin. Amin!

Sene â€“63 veya â€“64. Ä°stanbulÄ±dan da TrabzonÄ± gitmek Ä±zere KaradenizÄ±e giden Trabzon vapuruna bindik. BÄ±yÄ±k bir vapur. Karadeniz halkÄ± da namazcÄ±. Ä±n gÄ±vertede muhterem bir zÄ±t, Ä±ok gÄ±zel bir ezan okudu: Ä°kindi ezanÄ±. BÄ±tÄ±n sergiler serildi. OfÄ±u HacÄ± Dursun Hocaefendi Ä±n taraftaydÄ±. Bu Dursun Efendi, Ä±arÄ±yambaÄ±daki Ä±zeyh Mahmut EfendiÄ±nin eniÄ±tesi hem de hocasÄ±dÄ±r. Bunlar Ä±yeriatÄ±, kaÄ±Ä± Ä±satÄ±k, sert...

SÄ±nnetler kÄ±ldÄ±. Bu Hocaefendi:

-Benim Ä±zrÄ±m var. NamazÄ± kÄ±ldÄ±rabilecek birisi gelsin.

Bir efendi Ä±Ä±ktÄ±. Ben kÄ±ldÄ±rayÄ±m, dedi, hocayÄ±m.Ä±

HacÄ± Dursun Efendi sordu:

-Ne iÄ± yaparsÄ±n?

Muhterem â€“ZiraatÄ±yÄ±mâ€“ dedi.

-Ä°mamlÄ±k ziraatÄ± iÄ± deÄ±il, dedi. Olmaz, dedi.

Bir kiÄ±i Ä±Ä±ktÄ±. Ona da aynen sordu:

-Siz ne iÄ± yaparsÄ±nÄ±z?

-HocayÄ±m, dedi.

-AnladÄ±k hocasÄ±n, ama ne iÄ± yaparsÄ±n?

-Bakkal!

-Hocaefendi, imamlık bakkal işi de değil...

Ben işi kacam, ama cesaret edemiyorum. Gencim, sakalım yok. Yaşım otuzlarda.

Ve işi ktım. Orada işin tarafta cıppe gibi bir işey var. Ben onu hemen aldım, giyindim. Dinime niyetim yok.

-Dur bakalım geniş, sen kimsin?

-Ben imamım ve imamlık işi yaparım.

-Hah, tamam! Ben de imam arıyorum zaten.

Namaz Allahın izniyle kıldık.

- MaAllah, gızel namaz kıldırın!

- Gızel namaz kıldırın. Gızellik namazda, dedim. Dinin direği olan namaz gızelin en gızelidir. Gızel olan namaz kıldırın.

- Bak bak! Neler de bilir! Tamam, gızel, aferin!..

- Ama namaz vasıtasıyla, gaye deşildir.

- Bana bak işocuk, ne diyorsun sen?

- Namaz, gayeye ulaştıran bir vasıtasıdır. Gaye, harem-i ismete girme, dosta vuslatıdır. O zaman ne naz kalır, ne de niyaz.

- Allah Allah! Neler biliyorsun yahu! Neler söylersin sen!?.

- Evet efendim.

Biz bu sohbetaş başlayınca, halk ızzerimize hıcum etti. Herkes ızzerimize yışıldadı. Hoca efendi, halka kıldırın:

- Daşılın! Sizin anlayacağınız meseleler deşil bunlar.

Sırtımız halka işevirtti. İkimiz yan yana sohbet ettik:

- Anlat bakayım, ne demek istiyorsun?

- Efendim, namazda huzur olabilmesi işşin, mişraş olabilmesi işşin, mişmin işşir fiilinden, işşir sıfatından, işşir olan vıçudundan soyunacak. Yoksa nefsinizle yaptığınız gerek ibadet, gerek ilim işşir. İşşir-i hafıye girer.

- İşşocuk dıveceşim seni! (Hemen bastona sarılışyor.) Sen benim ilmimi de ibadetimi de işşirke sokuyorsun.

- Vurursun tabi! İşşınkız siz, o vuranın elinde esirsiniz. Eşşer mişnı şş sahibi olsaydı eşş evleştirdim, hikmetli bir işşeyler şşılışorsun... Ne yazık ki nefsiniz şş sahibi sizde.

- Ğocuk, ben sÄ±radan birisi deÄYilim. 40 defa hoca cemiyeti yapmÄ±ÄY, binlerce Äçlim yetiÄYtirmiÄY birisiyim. Sen Ofllu HacÄ± Dursun Efendiâ€™i duymadÄ±n mÄ±?

- Ğtok yazÄ±k etmiÄYsin! Hani duymasaydÄ±m! Hani bÄ¶yle ÄYanÄ±n, ÄYÄ¶hretin olmasaydÄ±. MÄ±tevezÄ±, alÄ¶ak gÄ¶nÄ±llÄ± olsaydÄ±n! Ä°lmin, iradenin, bÄ±tÄ±n varlÄ±klarÄ±n Allahâ€™Ä±n olduÄYunu bilseydin. KarÄYÄ±ma â€œBen Äçlimim!â€• diye dikilmeseydin de mÄ±tevezÄ± bir derviÄY olarak dikilseydin!

- Allah Allah! Deli edecek bu adam beni!..

- Hani bir deli olabilseydin! VarÄ±ndan, benliÄYinden geÄ¶ebilseydin! Fena-yÄ± tamda bekaya erseydin! Nefsinle ben deÄYil de; Hakâ€™la ben deseydin!

- Sen beni Hakâ€™tan gayrÄ± mÄ± gÄ¶rÄ±yorsun?

- Evet, evet! Ä±nkÄ± ÄYirk fiilin var, ÄYirk sÄ±fatÄ±n var, ÄYirk vÄ±cudun var. Nefs-i emmÄçrenin elinde bir oyuncaksÄ±n. Ä Ä

- LÄç ilÄçhe illallah! Ä-IdÄ±recek beni bu adam! DÄ¶verim seni. Bastonu kafana vuracaÄYÄ±m.

- Dedik ya, vuran var ya! Seni gazaba getiren odur. Vurursun. Peki canÄ±m, hadi bana eyvallah! Seni kÄ±zdmÄ±rmaya, Ä¶fkelenirmeye ne hakkÄ±m var!

- Yok, gidemezsin bir yere! Beni yaralamÄ±ÄYsÄ±n. Gidemezsin bir yere!..

-Ä Allahâ€™tan dua ve niyaz ediyorum ki, Nasrettin Hocaâ€™nÄ±n gÄ¶le mayayÄ± vurmasÄ± gibi, belki de gÄ¶le mayayÄ± tuttururuz. VarlÄ±ÄYÄ±ndan, benliÄYinden soyunursun.Ä Olursun hiÄ¶, bilirsin hiÄ¶, gÄ¶rÄ±rsÄ±n hiÄ¶! SuÄ¶ mu iÄYledik sana ilm-i tevÄ±tten, ilm-i LedÄ±nâ€™den haber verdikse?..Ä

Ne zaman sevilen kul olacaksÄ±n da Hak diyetin olacak? â€œGÄ¶zÄ±mden gÄ¶ren, dilimden sÄ¶yleyen, elimden tutan Hakâ€™tÄ±r!â€• diyeceksin?

- Okudum, okudum oÄYlum. Tasavvuf kitaplarÄ± okudum. FenÄçfillah olanda olur bÄ¶yle!

- Kitaptan okumakla bu olmaz. Bir kÄçmil mÄ±rÄYide varmadan olmaz.

Ätok kÄ±zdmÄ±, Ä¶fkelendi. Fakat Ä¶ok d hoÄYuna gitti. Beni kaldÄ±rmadÄ± yanÄ±ndan. Ä°kindiden akÄYama kadar tartÄ±ÄYtÄ±k. AkÄYam namazÄ±nÄ± kÄ±ldÄ±k. Tekrar sohbet baÄYladÄ±.

- Biz Mekkeâ€™ye dÄ¶nerek, suyla aldÄ±ÄYÄ±mÄ±z abdestle namaz kÄ±ldÄ±k. Hocam, ÄçÄYÄ±k, sÄçdÄ±k derviÄY olursak, â€œÄYÄ±klar kÄ±blesi seme vechullah!â€• Allah bize salÄçt-Ä± daimÄ±nu ihсан etsin.

- Amin! Allah aÄYkÄ±na sen beni ne yaptÄ±n yahu? Dengemi bozdun. Nerden Ä¶ÄYrenmiÄYsin bunlarÄ±? Kimsin sen?

- CanÄ±m, can mÄ±rÄYidim bildirdi.

- Ä±tabuk ne sÄ¶ylediyse sÄ¶yle bana!

- CanÄ±m Ä¶yle kolay mÄ±? Bir bahÄ¶eyi bellemeden, temizlemeden, taÄYÄ±ndan, kÄ¶kÄ±nden temizlemeden nasÄ±l ona tohum ekersin?

Hoca efendi, mÃ¼saade et de yemeÄyimizi yiyelim. Bak Åocuklar bekliyorlar. Gideyim ÅocuklarÄ±n yanÄ±na. Sen de git yemeÄini ye!

- Git, ama on dakikaya geleceksin.

Benim imamÄ±k ettiÄyimi gÃ¼rÃ¼nce gemiciler, hocayla sohbetime de Åahit olunca bir sini yemek getirmiÅler ÅocuklarÄ±n yanÄ±na. Gittim, Åocuklar yemiÅ doymuÅlar, bana ayÄ±rmÄ±Ålar.

On - on beÅ dakikada hemen dÃ¼ndÃ¼m. Hoca efendi de gitmiÅ, hemen gelmiÅ benden evvel. Yine sohbet baÅladÄ±. Bu sefer Hocaâ€™da bir tevazu gÃ¼rdÃ¼m:

- Åok baÅrdÄ±m sana. KÄ±zdÄ±m sana! Bastonu kaldÄ±rdÄ±m. Bana hakkÄ±nÄ± helÃ¼ et. Hem sana kÄ±zmaya ne hakkÄ±m vardÄ±!..

- Yok Hocam, hakÄ±sÄ±nÄ±z, Åok hakÄ±sÄ±nÄ±z. Ben size aÅrdÄ± sohbetler yaptÄ±m. Åiminize, iradenize dokundum.Å VarlÄ±ÅnÄ±za, benliÄinize dokundum.

- Peki, dedi Hoca efendi, sÄ±fat zatÄ±n aynÄ± mÄ±dÄ±r, deÄil midir?

Akaid sorusu sordu Hoca efendi.

- SÄ±fat zÄ±tÄ±n bir yerde aynÄ±dÄ±r. â€œEl vahde bilÃ¼ kesreâ€• Kesretsiz bir vahdet!

Bir yerde sÄ±fat zÄ±tÄ±n gayrdÄ±r. Tafsilat-Ä± Muhammediye. Hak batÄ±n, halk zahir.

Ve yine bir yerde ne ayrÄ±dÄ±r, ne de gayrÄ±.

Hocam, bunlar makÃ¼mÄ±tlar. Åm-i LedÃ¼nâ€™le ÅÃ¼zÃ¼lÃ¼r bunlar.

- Ah evlÃ¼dÄ±m! Ben bunlarÄ± Åok okuttum. AynÄ±dÄ±r diyenlere taÅ attÄ±k. GayrdÄ±r diyenlere taÅ attÄ±k. Demek biz yanlÄ±Å mÄ± yaptÄ±k?.. Åmam-Ä± Åzamâ€™Ä± da bÃ¼yle sÃ¼ylediÄi iÅin zindana atmÄ±ÅlardÄ±. Demek onu da zÄ±hir ulema anlamamÄ±ÅtÄ±. Demek yavrum, evlÃ¼dÄ±m bunlar makÃ¼mÄ±t mÄ±dÄ±r?

- Evet efendim! â€œSÄ±fat zÄ±tÄ±n aynÄ±dÄ±râ€• diyenler, makam-Ä± Ruhâ€™ta. Vahdet makamda.

â€œSÄ±fat zÄ±tÄ±n gayrdÄ±râ€• diyenler... Bu, bir makamdÄ±r. Tafsilat-Ä± Muhammediyedir. Hak batÄ±n, halk zÄ±hirdir.

â€œNe aynÄ±dÄ±r, ne gayrdÄ±râ€• MuhammedÃ© makamda. Ehl-i sÃ¼nnet vel cemaat. Kesretle vahdeti tevÃ©t edebilme. BunaÅ da Kavseyin makam denir.

- Ah evlÃ¼dÄ±m, bu dersleri bana ne zaman gÃ¼stereceksin? SÃ¼yle Allah aÅkÄ±na mÃ¼rÃ¼didin sana nasÄ±l anlattÄ± bunlarÄ±?

O zaman mÃ¼rÃ¼didim tarafÄ±ndan gÃ¼revlendirilmiÅiz ders vermekle. Ama utandÄ±Åmdan sÃ¼leyemedim bunu. YatsÄ± namazÄ±nÄ± kÄ±ldÄ±k. Gece yarÄ±sÄ± oldu. BÄ±rakmÄ±yor beni. Ålla â€œBana anlat!â€• Teslim oldu.

OturduÄumuz yerde ellerini tuttum. TÃ¼vbeyi, zikri verdim. TevhÃ©d-i efâ€™ali tarif ettim.

- Ah evlÃ¼dÄ±m! Ben bunlarÄ± Åok okudum, ama okumakla olmazmÄ±Å...

Ä°ki saat kadar uyuduk. Ve yine sabah namazda buluÄŸtuk. Namazdan sonra pÄŸstekilerde oturduk aynen. 2 saat, 3 saat...

Hocam, Ä½ÄŸ ÄŸeyle Allahâ€™a ÄŸirk edilir. ÄŸirk fiilinden geÄŸeceksin. Fail Allah bileceksin. Fena-yÄ± efâ€™al, tecellÄ±-yi efâ€™al, cennetÄ½â€™- efâ€™al zevkine erip, â€œLÄ± fÄ±le illallahâ€• diyeceksin. Ä½

O gÄ½n akÄŸama kadar hep sohbet ettik. Fakat hiÄŸ itiraz etmedi bu sefer. Kendisine aÄŸÄ±k seÄŸik sÄŸyledim: melÄ±mette kiÄŸiye deÄŸil; Hakkâ€™a biat vardÄ±r. â€œHabibim, sana biat edenler, bana biat ederler. Elinizin Ä½zerindeki el, Allahâ€™Ä±n elidir. Yani, yed, kuvvet, kudret, ilim, irade Allahâ€™a aittir.

Hoca efendi, hiÄŸ istemiyor yolculuk bitsin!.. Ä°ki gÄ½n iki gece ÄŸok az uyku, hep sohbet ettik. Trabzonâ€™da vapur rÄ±htÄ±ma yaklaÄŸtÄ±ÄŸ zaman, onu adamlarÄ± sardÄ±lar:

- Ne oldu sana? Ä½ Ä½ Ne oldu sana? Ä½ Ä½

BaÄŸladÄ± aÄŸlamaya... GÄŸzyaÄŸlarÄ±yla:

- Hocam yine gÄŸrÄ½ÄŸeceÄŸiz inÄŸallah!

Hoca efendi Ofâ€™a... Ben AraklÄ±â€™ya gittim. GÄŸzyaÄŸlarÄ±yla birbirimizden ayrÄ±ldÄ±k.

1975â€™te babam HacÄ± Muhittin Efendi, kayÄ±npeder HacÄ± Tevfik Efendi, Hicazâ€™da buluÄŸtuk. Birileri sÄŸyledi ki: â€œHacÄ± Dursun Efendi buradadÄ±r.â€• Yerini ÄŸÄŸrendik, yanÄ±na gittik. O sÄŸyleyen arkadaÄŸ, bizi Hoca Efendinin yanÄ±na getirdi.

Biraz rahatsÄ±zdÄ± ve divanÄ±nda yaslanÄ±yordu. 4-5 kiÄŸi yanÄ±nda vardÄ±. 4-5 kiÄŸi de biz gittik. Oda doldu. Herkes elini ÄŸptÄ½. DuasÄ±nÄ± aldÄ±. Ben ihramlÄ± idim. Arkada kaldÄ±m.

- O ihramlÄ± genÄŸ neden gelmedi benim yanÄ±ma, diye seslendi.

Dedim:

- Hocam, geleceÄŸim de kalabalÄ±k. Size zahmet etmeyeyim diye sÄ±ra bekliyorum.

Yol aÄŸÄ±ldÄ±, yanÄ±na gittim ve elini ÄŸptÄ½m. GÄŸzlerime dikkatli baktÄ±.

- Sizi bir yerden tanÄ±yor muyum? diye sordu.

- TanÄ±yorsunuz Hocam.

- SÄŸyle nerden tanÄ±yorum? HeyecanlandÄ±rdÄ±n beni.

Oradakiler de Oâ€™nun talebeleri. Hoca efendiler, babam, H. Tevfik Efendi.

Yine dedim:

- TanÄ±yorsunuz Hocam.

- SÄŸyle sÄŸyle, durma!

- Seneler ÄŸnce Hocam, sizinle bir yolculuk yaptÄ±k. Vapur yolculuÄŸu.

- Allaaah! Allaaah! Allaaah! Ben bu g zleri tan d m. Sen benim elimi niye  p yorsun? Ben senin elini  peceyim. Sen  zmirli Sabri Efendisin deyim mi?

- Evet!

Sar ld k birbirimize... Ve oradaki cemaate:

- Hayatta iki g n ya ad m, hoca efendiler!  ki g n bir yolculuk yapt k. B t n hayat ma bedel. L tfen bizi ikiden ikiye b rak n.

Hizmeti eden kiye de:

- Sen d  yar da dur, dedi.

Babamlar hayrette kald lar. Beraberce  ylen namaz n  k ld k.  kindi namaz n  k ld k.

Bana:

- Orda 3 derste  yirk var, demi tin. Birini verdin, ikisi duruyor, dedi.

Tevh d-i ef mali vermiyim. Tevh d-i s fat  ve Tevh d-i z t  orada birden verdim.  ok sevinmiyim.

- Demek gizli  yirkten b yle kurtulunur! Demek Sabri Efendim  yirk fiilinden,  yirk s fat ndan,  yirk v cudundan b yle kurtulurmu  insan. Sana can u g n lden teslimim. Her s ylediyini kabul ediyorum.

Ah evl d m, beni  yle rahatlatt n,  yle sevindirdin!..  lsem de gam yemem. L  f ile illallah beni vuslete getirir, kem le erdirir. Allah a sonsuz hamd   sena. Ne kadar m te kkir olsam az!

Gece ge  vakitlere kadar bunlar n sohbetini yapt k. G r t k, vedala t k. M saade istedik, ayr ld k.

- Memlekete gelince bana gelecek misin? S z ver!

- Geleceyim!

Hacdan sonra memlekete gittim. Hoca efendinin  mr  vefa etmemiyti. Ruhu   d olsun. B yle bir hat ram z, z t-  muhteremle ge miyim.

Mel mette ilim, ilmullaht r. Allah ilmidir. Kesb  ilim, ilmullah n yan nda h k ms z kal r.

 lim ilim bilmektir

 lim kendin bilmektir

Sen kendini bilmezsen

Bu nice okumakt r.

 n allah bundan sonra da m sait bir zamanda K  k y  Ahmet Efendiyle ge sen hadisat  size anlat r m.

